

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5To/11/2020
Identifikačné číslo spisu: 9520100060
Dátum vydania rozhodnutia: 06.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:9520100060.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obžalovaného U. A. K. a spol., pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona, prerokoval na verejnom zasadnutí konanom 6. mája 2021 v Bratislave odvolania Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obžalovaných U. A. K. a Z. S., S. S. X. F. podané proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo 17. júna 2020, č. k. PK-1T/10/2020-647, a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného poriadku napadnutý rozsudok sa z r u š u j e v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku sa vec v r a c i a Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku (ďalej aj „prvostupňový súd“) rozsudkom zo 17. júna 2020, č. k. PK-1T/10/2020-647, uznal obžalovaných U. A. K. v bode 1 a Z. S., S. S. X. F. v bode 2 za vinných z prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona (ďalej „Tr. zák.“) na skutkovom základe, že 1. obžalovaný U. A. K. dňa 8. decembra 2017 v čase o 11:05 hod. v Bratislave, v A. v priestoroch X. (ďalej len „X.“), ktorá je verejnoprávnou inštitúciou v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 532/2010 Z. z., ako konateľ právnickej osoby Z. S., S. S. X. F., IČO: XX XXX XXX, so sídlom J.X., A. XX, v súvislosti s realizáciou jednotlivých zákaziek spoločnosťou Z. S., S. S. X. F., v prospech X. v roku 2017, poskytol vedúcemu odboru správy majetku budov sekcie ekonomiky X. U. Z. A. zodpovednému za výber zhotoviteľov zákaziek v zmysle smernice o verejnom obstarávaní č. IP XX/XXXX, plastovú tašku s logom spoločnosti Z. S., S. S. X. F., v ktorej sa nachádzala obálka s finančnou hotovosťou vo výške 400 eur, pozostávajúcou zo 4 ks bankoviek v nominálnej hodnote 100 eur, fľaša vína A. zn. K. v darčekovej papierovej krabici a reklamné predmety spoločnosti Z. S., S. S. X. F., pozostávajúce z diára, USB kľúča, stolového kalendára a zapaľovača, pričom U. Z. A. pri odovzdávaní tašky uviedol, že je tam aj na kávičku,

2. obžalovaný Z. S., S. S. X. F., dňa 8. decembra 2017 v čase o 11:05 hod. v Bratislave, v A. v

priestoroch X. (ďalej len „X.“), ktorá je verejnoprávnou inštitúciou v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 532/2010 Z. z., v súvislosti s realizáciou jednotlivých zákaziek spoločnosťou Z. S., S.. S. X.. F., v prospech X. v roku 2017, poskytol vedúcemu odboru správy majetku budov sekcie ekonomiky X. U.. Z. A. zodpovednému za výber zhotoviteľov zákaziek v zmysle smernice o verejnom obstarávaní č. IP XX/XXXX, prostredníctvom svojho štatutárneho zástupcu - konateľa spoločnosti U.. A. K. plastovú tašku s logom spoločnosti Z. S., S.. S. X.. F., v ktorej sa nachádzala obálka s finančnou hotovosťou vo výške 400 eur, pozostávajúcou zo 4 ks bankoviek v nominálnej hodnote 100 eur, fľaša vína A. zn. K. v darčekovej papierovej krabici a reklamné predmety spoločnosti Z. S., S.. S. X.. F., pozostávajúce z diára, USB kľúča, stolového kalendára a zapaľovača, pričom U.. Z. A. pri odovzdávaní tašky uviedol, že je tam aj na kávičku.

Za to bol prvostupňovým súdom uložený

- obžalovanému U.. A. K. podľa § 333 ods. 1 Tr. zák. a § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov, ktorého výkon bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienčne odložený s určením skúšobnej doby jeden rok, podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. peňažný trest štyristo eur a pre prípad úmyselného zmarenia jeho výkonu podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. náhradný trest odňatia slobody vo výmere jedného mesiaca a podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. trest prepadnutia veci - 1 ks igelitovej tašky, 1 ks fľaše vína zn. A., 1 ks stolového kalendára, 1 ks pracovného diára, 1 ks USB kľúča, 1 ks zapaľovača a 1 ks pera,
- obžalovanému Z. S., S.. S. X.. F. podľa § 333 ods. 1 Tr. zák. a § 15 zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon č. 91/2016 Z. z.“) peňažný trest dvetisíc eur a podľa § 20 ods. 1 zákona č. 91/2016 Z. z. trest zverejnenia rozsudku v časti týkajúcej sa odsúdenej právnickej osoby v Obchodnom vestníku v dvoch po sebe idúcich číslach v kapitole „oznámenia“ a vyvesením na viditeľnom a verejnosti prístupnom mieste v sídle právnickej osoby v J., A. XX, po dobu jedného mesiaca, a to v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

Proti rozsudku prvostupňového súdu v lehote ustanovenej v § 309 ods. 1 Trestného poriadku („Tr. por.“) podali odvolania jednak prokurátor proti výrokom o treste v neprospech oboch obžalovaných písomným podaním doručeným na prvostupňový súd 22. júna 2020 (č. l. 646) a následne s doručením písomných dôvodov podaného odvolania na prvostupňový súd 31. júla 2020 (č. l. 659), jednak obaja obžalovaní proti všetkým jeho výrokom a proti konaniu, ktoré predchádzalo rozsudku, a to priamo do zápisnice po vyhlásení napadnutého rozsudku, ktoré následne odôvodnili písomnými podaniami doručenými na prvostupňový súd 11. augusta 2020 (Z. S., S.. S. X.. F., č. l. 661 - 663) a 25. augusta 2020 (obaja obžalovaní prostredníctvom obhájcu JUDr. Juraja Gavalca, č. l. 669 - 672).

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v písomných dôvodoch odvolania uviedol, že dôvodom podania odvolania je, že uložené peňažné tresty ohľadom oboch obžalovaných sú neprímerane nízke k závažnosti ich konania a vzhľadom k postojom obžalovaného U.. A. K. k prejednávanej trestnej veci a obom obžalovaným mali byť uložené peňažné tresty vo väčších sumách. Uložené peňažné tresty sú nedostatočné s poukázaním na skutočnosť, že korupčný trestný čin bol spáchaný v súvislosti s obstaraním veci všeobecného záujmu a s používaním verejných finančných prostriedkov, čo zvyšuje spoločenskú nebezpečnosť, resp. závažnosť konania obžalovaného, pričom obžalovaný ako fyzická osoba a ako konateľ obchodnej spoločnosti neuznáva vinu a svoje konanie nepovažuje za nezákonné a svojím postojom k prejednávanej veci ukázal, že samotné jej prejednanie pred súdom nemalo na neho žiaden výchovný efekt, a preto je na mieste uloženie trestu s vyššou sadzbou tak, ako to navrhol prokurátor v záverečnej reči.

Obžalovaní v dôvodoch podaných odvolaní navrhli, aby boli spod obžaloby oslobodení podľa § 285 písm. a) Tr. por., pričom namietli nasledujúce základné skutočnosti:

- ohľadom skutkového stavu poukázali, že vykonaným dokazovaním nebola vylúčená alternatíva priebehu skutkového deja, ktorú popísal vo svojej výpovedi obžalovaný U.. A. K., pričom nevierohodnosť jeho výpovede prvostupňový súd vyvodil len z vlastného hodnotenia vierohodnosti výpovede U.. Z. A. a za takých okolností k takému záveru podľa judikatúry dôjsť nemožno, keďže

nevierohodnosť niektorého z dôkazov nemožno odôvodniť len okolnosťami svedčiacimi o vierohodnosti inej skupiny dôkazov (R 6/1970); ďalej bolo poukázané, že oznámenie údajného konania obžalovaného policajnému orgánu bolo vykonané oneskorene, keď už neboli k dispozícii záznamy z kamerových systémov, svedok U.. Z. A. podľa vlastného vyjadrenia oznámil okolnosti skutku svojej nadriadenej X. B. 11. decembra 2017, táto hovorí o čase tesne pred Vianocami roku 2017, pričom však aj po tomto pokračuje v spolupráci s obžalovaným a jeho spoločnosťou a za jej aktívnej účasti uzatvára X. 22. decembra 2017 ďalšiu zmluvu o spolupráci s obchodnou spoločnosťou obžalovaného; bolo poukázané, že na strane 7 odôvodnenia rozsudku je nepravdivý údaj, že X. B. dostala od obžalovaného fľašu vína, čo nepovedala a uviedla, že ju dostala od inej osoby v inej veci, svedok A. I. uviedol, že pokiaľ by sa v takých súvislostiach ako v obžalobe hovorilo o obchodnej spoločnosti, tak by ju X. neoslovovala; vzhľadom na uznesenia Najvyššieho súdu SR z 26. februára 2010, sp. zn. 2 Toš 4/2009, a z 2. júna 2010, sp. zn. 3 To 4/2010 s poukazom, že súd je v situácii hodnotenia tvrdenia jedného svedka proti tvrdeniu obžalovaného, súd nemohol svoje rozhodnutie oprieť o hodnotenie vierohodnosti jednotlivých výpovedí a najmä o ostatné nepriame dôkazy, ktoré by nedávali pochybnosť o vierohodnosti výpovede jediného svedka a takéto dôkazy nie sú; bolo poukázané, že obvinenie a obžaloba boli iniciované na základe krivej výpovede svedka U.. A. a ďalších dvoch pracovníkov X., ktorí reprodukovali iba to, čo im narozprával a k obžalobe došlo na základe tvrdenia, bez jediného relevantného priameho dôkazu, bolo poukázané na rozpory vo výpovediach svedkov D. a B. a na skutočnosti ohľadom osoby svedka U.. A. s tým, že si túto kauzu vymyslel s cieľom poukázať na svoju lojalitu a vylepšiť si svoju pokazenú reputáciu, resp. pomstiť sa spoločnosti obžalovaného za to, že sa na neho sťažovali, pričom sa domnieval, že udanie zostane na pôde X. a svedkyňa B. rozhodne, aby spoločnosť obžalovaného už nebola v budúcnosti oslovovaná a U.. A. nebol nadšený, že sa vec bude riešiť na polícii;

- ohľadom právnych okolností uviedli, že vykonaným dokazovaním sa preukázalo, že obžalovaný a jeho obchodná spoločnosť neboli závislí na zákazkách X., a preto chýba odôvodnenie logickej úvahy, prečo by mal obžalovaný dávať U.. Z. A. úplatok v súvislosti s realizáciou jednotlivých zákaziek, pričom U.. A. sa v súvislosti s realizáciou zákaziek dostal do kontaktu s obžalovaným iba výnimočne; v skutkovej vete musí byť vyjadrené presne, v akých konkrétnych súvislostiach a za čo mal byť poskytnutý úplatok, pretože všeobecné tvrdenie, že to bolo v súvislosti s realizáciou jednotlivých zákaziek v roku 2017 nemôže postačovať na vymedzenie skutku a uznanie viny a z vymedzenia skutku musí byť zrejماً príčinná súvislosť s konkrétnou zákazkou alebo zákazkami; čo sa týka vymedzenia skutku aj reklamnými predmetmi ako je stolový kalendár, pracovný diár, USB kľúč, zapaľovač a pero, tak tieto nemôžu byť pre ich zanedbateľnú hodnotu menšiu ako 10 eur úplatkom vzhľadom na R 17/1978, podľa ktorého sa vyžaduje, aby poskytnutá výhoda nebola celkom bezvýznamná;

- k totožnosti skutku uviedli, že v obžalobe bol uvedený jeden skutok, ktorý nezahŕňa konanie a zavinenie obchodnej spoločnosti Z. S., S.. S. X.. F.., pričom z obžaloby musia vyplývať všetky potrebné znaky určitého trestného činu, avšak toto v obžalobe chýba (najmä vyjadrenie zavinenia s poukazaním na rozhodnutie R 7/1988-II.) a za danej situácie nie je možné hovoriť o totožnosti skutku v bode 2 rozsudku so skutkom vymedzeným v obžalobe; trestná zodpovednosť je založená výlučne na zavinení a zákonným vznesením obvinenia a zákonným označením skutku v obžalobe je realizovaná zásada riadneho zákonného procesu uvedená v čl. 8 Listiny základných práv a slobôd, pričom v danom prípade bola táto zásada porušená a bolo poukázané na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky z 24. februára 2000, sp. zn. IV. ÚS 582/99 a R 7/1988-II. s tým, že súd nemohol napraviť nedostatok obžaloby spôsobom, ktorý zvolil v rozsudku;

- obžalovaný U.. A. K. poukázal, že počas svojej kariéry pôsobil v popredných funkciách hospodárskej sféry, nikdy nebol trestaný ani obvinený, pričom ako vrchný predstaviteľ orgánu štátnej správy v minulosti preukázateľne bojoval proti korupcii;

- napokon súčasťou odvolania je aj vyjadrenie obžalovaného U.. A. K. s tým, že napadnutý rozsudok pociťuje za obrovskú krivdu, ktorá zasiahla nielen jeho, ale aj celú rodinu a blízkych spolupracovníkov.

Obžalovaný U.. A. K. sa v písomnom odôvodnení odvolania doručeného 11. augusta 2020 ako konateľ spoločnosti Z. S., S.. S. X.. F.. (č. l. 661 - 663) zároveň vyjadril k odvolaniu prokurátora tým spôsobom, že pokiaľ by odvolací súd potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu, tak podľa § 32 ods. 1 písm. a) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní sa spoločnosť Z. S., S.. S. X.. F.. a jej

odsúdený konateľ nebudú môcť zúčastňovať verejného obstarávania, čím bude diskvalifikovaná úspešná firma, ktorá pôsobí na trhu od roku 1993 a ktorá dávala počas sezóny živobytie 50 pracovníkom, pričom obžalovaný sa korupcie nedopustil a nemôže uznať svoju vinu za seba ani za uvedenú obchodnú spoločnosť.

Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej „Najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) na rozhodnutie o podaných odvolaniach 28. augusta 2020 a napadol na rozhodnutie do senátu 5T, ktorý podľa dotknutého rozvrhu práce Najvyššieho súdu rozhoduje v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Hatala a JUDr. Peter Štíft. Dňa 10. septembra 2020 boli tunajšiemu súdu doručené prvostupňovým súdom za spisom zaslané prílohy č. 1 a č. 2.

Verejné zasadnutie odvolacieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 6. mája 2021, sa vykonalo v neprítomnosti nového konateľa obžalovanej spoločnosti Z. S., S.. S. X.. F., A. K. ml., ktorý o to výslovne požiadal písomným podaním z 21. apríla 2021.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu bolo doplnené dokazovanie prečítaním listinných dôkazov, a to odpisu registra trestov obžalovaného U.. A. K. z 31. marca 2021 (bez záznamu), výpisu z Obchodného registra spoločnosti Z. S., S.. S. X.. F. z 31. marca 2021 a žiadosti tejto spoločnosti o konanie verejného zasadnutia v neprítomnosti jej štatutárneho zástupcu z 21. apríla 2021 - vyplýva z nich, že na základe zmluvy o prevode obchodného podielu z 1. marca 2021 došlo k zmene štatutárneho orgánu a celý obchodný podiel vlastní A. K., trvale bytom XXX XX Š. Č.. XXX, syn predošlého konateľa spoločnosti, obžalovaného U.. A. K., ktorý sa aj od 6. marca 2021 stal novým konateľom tejto spoločnosti.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu prokurátor v konečnom návrhu uviedol, že sa pridrižiava písomného odôvodnenia odvolania, napadnutý rozsudok považuje za zákonný vo výroku o vine, nie však vo výroku o treste a v tomto výroku ho navrhol zrušiť podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. s tým, aby odvolací súd sám vo veci rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr. por. v intenciách podaného odvolania.

Obhajca JUDr. Juraj Gavalec v konečnom návrhu uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava písomne odôvodneného odvolania a v ňom uvedeného konečného návrhu a žiada, aby mu bolo vyhovené, pričom odvolanie prokurátora navrhol ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný U.. A. K. v konečnom návrhu uviedol, že poukazuje na rozpory vo výpovediach svedka A. a svedkov B. a D. týkajúcich sa okolnosti, kedy došlo k oznámeniu údajne poskytnutého úplatku, pričom z týchto rozporov je evidentné, že svedok A. toto oznámenie urobil v čase, keď už nemohli byť použité kamerové záznamy z bezpečnostných kamier, ktoré by ho usvedčili z klamstva. Tie sa uchovávajú 10 dní a keby takýto dôkaz bol zabezpečený, bola by jednoznačne preukázaná obžalovaného nevina. Pokiaľ ide o tvrdenia prokurátora v záverečnej reči, že sa týmto chcel obžalovaný zavďačiť za zákazku týkajúcej sa kuchyne v rozhlase, tak táto zákazka bola pod patronátom pani X. a pán A. s tým nemal nič spoločné. S ním prišiel obžalovaný do styku iba raz v prípade zákazky týkajúcej sa trhlín, pričom z uvedenej zákazky mal zisk v takej výške, že úplatok v sume 400 eur by predstavoval 80 percent z tohto zisku, čo je absolútne nezmysel. Obžalovaný navrhol, aby bol oslobodený, lebo nie je vinný a keby bol, dohodol by sa.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaniu vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,

- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona <.>,
- e) ak je uložený trest neprímeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. ak po zrušení napadnutého rozsudku alebo niektorej jeho časti treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, vráti odvolací súd vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, len vtedy, ak by doplnenie konania odvolacím súdom bolo spojené s neprímeranými ťažkosťami alebo by mohlo viesť k iným skutkovým záverom.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 11 Tr. por. súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhlí. Strany majú právo nimi navrhnutý dôkaz zabezpečiť.

Podľa § 125 ods. 1 Tr. por. ak výpoveď obvineného v závažných okolnostiach nesúhlasí s výpoveďou spoluobvineného alebo svedka a rozpor nemožno vyjasniť inak, môže byť obvinený postavený tejto osobe tvárou v tvár.

Najvyšší súd ako odvolací súd proti rozsudku vydaným Špecializovaným trestným súdom (§ 315 Tr. por.) na základe podaných odvolaní prioritne posudzoval, či nie sú splnené podmienky pre zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., pričom skutočnosti pre také rozhodnutie nezistil. Zo spisového materiálu vyplýva, že rozsudok prvostupňového súdu bol napadnutý aj odvolaním podaným proti všetkým jeho výrokom, čím odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku v celom rozsahu, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo.

Ku konaniu na prvostupňovom súde odvolací súd uvádza, že obžaloba bola na prvostupňový súd podaná 25. marca 2020 a táto bola spolu s výzvou na vykonanie dôkazov doručovaná dotknutým procesným stranám, ktoré boli aj riadne predvolané, resp. upovedomené o termínoch hlavného pojednávania (potom, čo obaja obžalovaní podali odpor proti trestnému rozkazu, ktorý vydal Špecializovaný trestný súd v Pezinku 17. apríla 2020 pod č. k. PK-1T/10/2020-547). Dokazovanie bolo vykonané na hlavnom pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo v termínoch

- 1. júna 2020 - po prednesení obžaloby prokurátorom, obžalovaní k obžalobe vyhlásili, že sú nevinní a následne bol vypočutý obžalovaný U. A. K., boli vypočutí svedkovia U. Z. A. a A. A. D., boli oboznámené vecné dôkazy a prečítané listinné dôkazy uvedené v zápisnici o hlavnom pojednávaní,
- 3. júna 2020 - boli vypočutí svedkovia U. X. G., U. B. Z. a A. I.,
- 17. júna 2020 - bola vypočutá svedkyňa X. B., prečítané listinné dôkazy uvedené v zápisnici o hlavnom pojednávaní a po záverečných rečiach a poslednom slove bolo prvostupňovým súdom o obžalobe rozhodnuté spôsobom uvedeným na začiatku odôvodnenia tohto rozhodnutia.

Odvolací súd z takto vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní pred prvostupňovým súdom na základe odvolaní podaných obžalovanými a prokurátorom zistil, že napadnutý rozsudok je nutné zrušiť v celom rozsahu z dôvodov § 321 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. por. pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a pre pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba

vykonať ďalšie dôkazy. Zároveň odvolací súd rozhodol podľa § 322 ods. 1 Tr. por. o vrátení veci prvostupňovému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, keďže doplnenie konania odvolacím súdom by bolo spojené s neprímeranými ťažkosťami, resp. by mohlo viesť k iným skutkovým záverom. Uvedené zistenia odvolacieho súdu vyplývajú z nasledujúcich skutočností.

Z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní je zrejmé, že podstatou posúdenia prejednávanej veci je správne vyhodnotiť navzájom rozporné vyjadrenia obžalovaného U. A. K. a svedka U. Z. A. ohľadom obsahu ich stretnutia v priestoroch X. 8. decembra 2017 o cca 11.05 hod., a to z toho pohľadu, či obžalovaný U. K. ako súčasť odovzdanej plastovej tašky s obsahom darčkových predmetov pre U. A. tomuto dal aj obálku s finančnou hotovosťou 400 eur, keďže len spolu s touto finančnou hotovosťou by bolo možné také konanie (vzhľadom na nepatrnú hodnotu darčkových predmetov) posúdiť ako poskytnutie úplatku.

V danom prípade ide o dve navzájom rozporné tvrdenia o základnej skutkovej otázke, keď svedok U. Z. A. uvádza, že súčasťou predmetnej plastovej tašky bola aj obálka s uvedenou finančnou hotovosťou, zatiaľ čo obžalovaný U. A. K. to odmieta.

Odvolací súd poukazuje, že ohľadom uvedeného stretnutia nie sú k dispozícii žiadne ďalšie dôkazné prostriedky (svedecká výpoveď, obrazový, zvukový či obrazovo - zvukový záznam a pod.), ktorými by sa mohol ozrejmiť obsah či priebeh stretnutia. Výpovede ostatných svedkov sa týkajú popisu buď na to nadväzujúceho konania svedka U. Z. A. ohľadom nahlásenia danej udalosti zamestnávateľovi a ďalšieho súvisiaceho postupu (svedkovia A. A. D. a X. B.), resp. opisu udalostí, ktoré predchádzali danému stretnutiu (svedkovia U. X. G., U. B. Z., A. I. a aj X. B.).

V prípade, ak výpoveď obžalovaného v závažných okolnostiach nesúhlasí s výpoveďou svedka a rozpor nemožno vyjasniť inak, je nutné postupovať podľa vyššie citovaného § 125 ods. 1 Tr. por. a vykonať konfrontáciu medzi obžalovaným a svedkom k danej skutkovej otázke. Taktó musí súd postupovať s poukazom na § 2 ods. 11 Tr. por., ktorý umožňuje vykonať aj dôkazný prostriedok stranami nenavrnutý (konfrontácia je pritom len určitá osobitná forma výsluchu konfrontovaných osôb, ktoré už boli vypočuté), aj keď to výslovne žiadna z procesných strán nenavrhol, keďže vykonanie takého úkonu je nevyhnutné z pohľadu náležitého zistenia skutkového stavu (§ 2 ods. 10 Tr. por.).

Konajúci senát odvolacieho súdu v predošlej rozhodovacej činnosti (napríklad uznesenie Najvyššieho súdu z 25. júna 2020, sp. zn. 5 To 6/2020) rozviedol určité nevyhnutné štandardy dokazovania, ktoré je potrebné dodržať pri prejednávaní veci týkajúcej sa podozrenia z korupčného trestného činu. K týmto patrí posudzovanie nahlásenia dotknutej udalosti daným podstatným svedkom (voči ktorému malo dôjsť ku korupčnému konaniu) nadriadenému, zamestnávateľovi alebo priamo podaného trestného oznámenia touto osobou, posúdenie konania daného podstatného svedka z pohľadu prípadnej motivácie pomsty či iného obdobného zlomyseľného, resp. zlovoľného konania vo vzťahu k osobe obžalovaného, riadne zákonné vykonanie výsluchov dotknutých osôb a v prípade existencie rozporov v závažných okolnostiach, ktoré nie je možné vyjasniť iným spôsobom, nutnosť vykonať medzi dotknutými osobami (obžalovaným a podstatným svedkom) konfrontáciu. Potreba dodržania uvedených štandardov dokazovania vyplýva z tej základnej dôkaznej situácie, ktorá je vo väčšine prípadov prítomná pri konaní o trestnom čine korupcie (príznačné pre korupčné konanie je to, že sa uskutočňuje „neverejným“ spôsobom medzi dvoma osobami bez prítomnosti tretej osoby), že ide o posudzovanie navzájom dvoch rozporných výpovedí, ohľadom ktorých nie sú v zásade k dispozícii také ďalšie relevantné dôkazné prostriedky, z vykonania ktorých by bolo možné získať dôkazy za účelom posúdenia vierohodnosti výpovedí, ktoré sú vzájomne rozporné ohľadom niektorej zo základných (podstatných) skutkových okolností.

Pokiaľ teda v prejednávaní veci za existujúceho dôkazného stavu nebola na hlavnom pojednávaní vykonaná konfrontácia medzi obžalovaným U. A. K. a svedkom U. Z. A. ohľadom priebehu ich stretnutia, ktoré je obsahom skutkovej vety obžaloby (pritom ich konfrontácia nebola vykonaná ani v prípravnom konaní), hoci ju procesné strany nenavrhovali, bol postup prvostupňového súdu nesprávny,

keďže sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a sú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba vykonať ďalšie dôkazy, čo naplnia dôvody zrušenia napadnutého rozsudku podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. por.

Odvolačný súd pritom nemohol sám vykonať dotknutú konfrontáciu v odvolacom konaní, keďže podľa § 322 ods. 1 Tr. por. by také doplnenie konania odvolacím súdom mohlo viesť k iným skutkovým záverom, čo by malo v podstate ten dôsledok, že procesným stranám by bolo odopreté právo podať odvolanie voči rozhodnutiu, ktoré by bolo výsledkom vyhodnotenia dokazovania samotným odvolacím súdom vrátane dôkazu získaného z novo vykonaného dôkazného prostriedku podstatného významu z pohľadu rozhodnutia.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti bol napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušený a vec vrátená prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie, pričom k dôvodom uvádzaným v podaných odvolaniach je predčasné sa vyjadrovať vzhľadom na spôsob rozhodnutia odvolacieho súdu a ním uvádzané dôvody (pokiaľ odvolací súd nepovažoval za nutné sa k nim vyjadriť v rámci svojej argumentácie) a s týmito sa bude musieť vysporiadať a zaujať k nim stanovisko najprv prvostupňový súd v rámci nového prejednávania veci.

Po vrátení veci na nové konanie a rozhodnutie bude musieť prvostupňový súd vykonať minimálne ten dôkazný prostriedok, ktorého vykonanie výslovne vyplýva z vyššie uvedených skutočností (t. j. konfrontáciu obžalovaného U. A. K.Á. a svedka U. Z. A.), prípadne aj iné, ak to bude považovať za potrebné vzhľadom na stranami uplatnené návrhy, resp. ktorých potreba vykonania vyplynie z doplneného dokazovania. Po vykonaní doplneného dokazovania bude nutné, aby prvostupňový súd podľa § 2 ods. 12 Tr. por. dôsledne a objektívne vyhodnotil dôkazné prostriedky vykonané zákonným spôsobom a dôkazy z nich získané, t. j. podľa svojho vnútorného presvedčenia, ktoré však musí byť založené na logickom úsudku vyplývajúcom zo starostlivého uváženia všetkých okolností prípadu jednotlivo a v ich súhrne a následne vo veci spravodlivo rozhodol s tým, že písomné vyhotovenie meritorneho rozhodnutia vrátane odôvodnenia bude musieť obsahovať všetky zákonom predpísané náležitosti tak, aby podľa ustálenej súdnej praxe bola splnená požiadavka takého meritorneho rozhodnutia, ktoré dáva dostatočným a presvedčivým spôsobom odpovede na všetky relevantné otázky týkajúce sa predmetu súdnej ochrany.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.